

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre . 3 frt -- kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Vidéken: Félévre . 4 frt 50 kr.
Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felelős szerkesztő és leltulajdonos:

TEAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő tér Biedermanu-palota földszint,
az udvarban hátul.

Az új választások.

Holnap minisztertanács lesz, melyről a lapok azt írják, hogy döntő lesz. Ez egyszerű frázis, mert a döntés már meg van és a holnapi minisztertanács csak sankcionálni fogja, amit a mai közös miniszteri, illetőleg koronatanácsban határoztak.

Első sorban azzal a vonatkozással akarok foglalkozni, mely az ausztriai és a magyar viszonyok között van és konstatálni akarom, hogy Széll Kálmán ezuttal sikert aratott. Körber kapcsolatot akart létesíteni az osztrák és a magyar belügyek között és minden áron ki akarta forsírozni, hogy Magyarországon Ausztriával egyidejűleg oszlassák fel, illetőleg válasszák meg a népképviselőket. Ezért Széllt már Ischlbe hívták és már ott, mint annak idején szintén megírtuk, erősen remonstrált Körber terve ellen, felhozván indokul, hogy ezt Magyarországon úgy fognák fel, mint beavatkozást a

magyar ügyekbe, de még azt is, hogy a kormánypárt még teljesen szervezetlen és még most nem mehet bele az általános választásokba.

A király akkor fenntartotta magának ennek a kérdésnek az elintézését. Széll tegnapi kihallgatása és a minisztertanács során az ügyet el is intézték.

Az elintézés olyan, hogy a jelen pillanatban Széllnek marad igaza, de esetleg a jövőben Körber óhaja is teljesülhet.

A királyi elhatározás, mely mellett a holnapi osztrák minisztertanács kétségtelenül nyilatkozni fog, hogy egyelőre csak az osztrák Reichsrathot oszlatják fel, de az új választásokat nem írják ki egyidejűleg, hanem a kormány belátására bízatik, hogy mikor választat, de esetleg még azt is, hogy mi módon választat; mert lehet, hogy a beálló szünet alatt új választási rendszert is fognak oktrojálni, hogy az új ház jobban megfeleljen a kormány kívánalmainak.

Ez a döntés a közösség híveinek szempontjából a fájós kérdések legügyesebb elodázása, mondhatnám azt is, hogy a legalkotmányosabb, mert addig, amíg Reichsrath nincs, a kormány utólagos felelősség terhe mellett alkotmányosan intézi az ország sorsát.

Igaz, hogy ez a felfogás is sántít, mert a Reichsrath a törvényesen megengedett intervallumon túl nem ül össze újból, de mi az a csekélység ahhoz a szörnyűséghez képest, hogy eddig volt Reichsrath és a kormány mégis rendeleti uton állapította meg a költségvetést is, de még adósságokat is konstruált.

Nem lesz tehát osztrák Reichsrath, de nem is lesznek osztrák választások és így Körbernek még mindig fennmarad az a módja, hogy az új választásokat akkor írja ki, mikor más okokból Magyarországon is fognak választani.

Ugy látszik, hogy ez a Körbert békitő forma éppen csak a

Ébredő szerelem.

Az ablak függönye mellé toltta a hintaszékét, hanyagul vetette bele magát s aztán félig csukott szemekkel szötte tovább ábrándjait. Álmodozott megint és mindig csak arról, ami a szívének gyönyört, a léleknek üdvöt, boldogságot adhat. Az a csendes magány kedves gyönyörűséggel töltötte el, ilyenkor drága boldogsággal merengett el a képen, a melyet lelke, a felső szerelem bódító világában megalkotott magának.

Ebben a kedves pillanatban kopogás zavarta meg. Megriadtan, talán bosszusan emelkedett fel, ha így az ábrándozás tündéres világából felzavarták.

— Szabad.

Sugár termetű ifju volt. Nem ideálisan szép, nem olyan, aminőt magának a leányszív képzeletben szokott megalkotni. Halványosság a kissé becssett arczon, de ez inkább érdekessé tette.

— Ön az? — szólott Ilona azon a hangon, amelyben legtöbb volt a lemező hidegségből.

— Én vagyok. Bocsásson meg, hogy alkalmatlankodom. Látssa, ezt sem magamért, azokért a szegényekért teszem, akik kegyedben találták meg őrző angyalukat.

— Igen, igen, tudom, Bornaiékról szól. Foglaljon helyet. Szabad hallanom, mit kíván?

Az ifju helyet foglalt s aztán beszélni kezdett. Hangjába melegséget öntött, a nélkül, hogy ezzel hatni akart volna Ilonra.

— Még a múlt év telén magukhoz hívtak engem Bornaiék. Szüleimmel addig, a míg éltek, nagyon jó ismeretségben állottak. Ebből a jó ismeretségből ragadt meg az a vonzalom, amelylyel én irántam viselkedtek. A rokonoknak csak levélben merték megírni s nekem szóval mondták el. — Nagy csapás érte őket. Tönkre mentek, segítséget kértek, mint a rokonoktól, tőlem is. Végre is én szegény fiu voltam, ma is az vagyok, egyelőre nem tehettem egyebet, mint kilátásba helyeztem a segítséget. Akkor a legváltáságosabb pillanatban jött kegyed. A szüleinek irt levélből mindent tudott s nemes lelkével annyira hatott rájuk, hogy az első segítséget már el is hozhatta.

— Emlékszem rá.

— Akkor ismertem meg áldott jószágával. Azóta, ha Bornaiéknak kérelmük volt, velem üzentek kegyedhez. Mindannyiszor szívesen meghallgatott, szeretettel eszközölte ki jó szüleinél a segítséget és én boldog voltam, hogy ezt mindannyiszor elvihettem.

Ilon olyan mozdulatot tett, mintha tudná, hogy megint miről lesz szó.

Sokszor voltam segélyért folytatá az ifju, de most nem azért jöttem.

— Nem, nos és miért?

— Azóta megváltozott a világ. Meghottam forró köszönettel mindazt, a mit édes örömmel annyiszor vittem el. Bornaiék örökölték s hálás köszönetük mellett kegyednek, mint a kitől időközönként kaptam, visszaadom.

Ilon felállott, először nézett mereven az ifjura s aztán megváltozott arczzal, rózsás kis ajkaira erőszakolt mosolylyal vette át a feléje nyújtott pénzt.

— Kíván még valamit?

— Ha megengedi Bornaiék örömnepre készülnék, a leányuk menyasszony.

— S a vőlegény ön, ugyebár — vágott hirtelen az ifju szavaiba Ilon.

— Ugy nézek én ki, mint a kit gazdag leány szeretni tudna? Óh, kedves Ilon a sors különös szeszélyeivel még nem zavarta meg a világot. Más a boldog vőlegény... De hát mindez mellékes dolog. — Ismét kérni akarok...

Ilon érdeklődéssel nézett az ifjura, ki nek szavai, beszéde szinte érdekelni kezdték.

— Bornaiék egyetlen kívánsága, hogy leányuknak esküvőjén kegyed legyen drága Ilon, az első nyoszolyó leány.

Tisztelt háziasszonyok figyelmébe

Az őszi nagytakarítások idejére szíves figyelmébe ajánlom üzletemet lag bevásárlásainál. Legjobb gyártmányokat tartok Borostyán, Szesz és pillanat alatt száradó Linoleum lagokban tisztelettel Deutsch Lajos előbb Varga Lajos Piacz-uteza 38.

békítés kedvéért készült és hogy most már *sem a korona, sem a közös miniszterek nem fektetnek súlyt arra, hogy a monarkia mindkét részében egyidejűleg válasszanak.*

Szél ezuttal egyébként is egészen korrekten viselkedett, mert a tanácskozások során egyetlen szóval sem avatkozott az osztrák ügyekbe és *tisztán arra szorított, hogy Körber kívánalmának Magyarországra vonatkozó részével megküzdjön.*

Kínai zavarok.

— Távirati tudósítás. —

Sangháj, szeptember 5. Az itt megjelenő angol lapok azt a szenzációs hírt közlik, hogy **Oroszország titokban felajánlotta Németországnak Tcsili és Shantung tartományokat, míg egész Mandzsországot Mucsuánnal együtt magának tartaná meg.**

New-York, szeptember 5. A „Sun” jelenti, hogy a washingtoni kormány az orosz javaslatot még egyáltalában nem fogadta el, sőt inkább arra törekszik, hogy a szövetségesek egyelőre Pekingbe maradjanak. Amerika csak akkor vonná vissza csapatait, ha ebben valamely más hatalom megelőzi.

London, szeptember 5. A londoni kínai követ kijelentése szerint Li Hung-Csang megbízatása ellen nem lehet kifogást tenni, mert a kezei közt levő megbízó levél a császár és a császárné aláírásával van ellátva. Ugyanígy megbízása volt Li Hung-Csangnak akkor is, midőn Japánnal a békét megkötötte. A kínai követ azt

hiszi, hogy a hatalmak azért nem akarnak tárgyalni Li-Hung-Csanggal, mert nem akarják a békét és Kínát fel akarják darabolni vagy pedig, hogy a hatalmak között nagy ellentétek merültek fel a kínai kérdés megoldása tekintetében.

Pétervár, szeptember 4. A vezérkarhoz érkezett jelentések szerint Lenevics tábornok augusztus 9-iki kelettel azt jelentette, hogy arra a hírre, hogy a császári kastély déli parkjában boxerek és kínai katonák vannak, augusztus 8-án rekognoszálást rendelt el, a melyet a szövetség orosz, japán, amerikai és angol csapatoknak egy különítménye hajtott végre. A csapatok 18 versznyi vonalon bejárták az egész parkot, de senkit sem találtak. Híre járt, hogy a kínai csapatok és a boxerek elmenekültek. A szövetségesek különítménye a parkban töltötte az éjszakát. Másnap a kozákok járták be a park déli oldalát, de szintén senkit sem találtak. **A vasut Peking környékén teljesen el van pusztítva. Az összes vasúti szerkeket, még a gőzmozdonyokat is elpusztították.** A vasut helyreállítását két oldalról kezdték meg. A Peiho folyó apad a hajózás egyre nehezebbé válik. A tiencin-pekingsi vasutat Jangcungig helyreállították, Jangcunnál pedig hidat építenek. A loszui állomásig az út és sok híd teljesen el van pusztítva. Jangcungtól Pekingig egészen újra kell megépíteni a vonalakat. A szükséges anyagokat Sanghaiból hozzadják. Intézkedéseket tettek az ellopott anyagok visszaszerzésére, a mire jutalmakat tűztek ki.

London, szeptember 5. A Daily Newsnek táviratozzák Sanghájból, hogy az odaváló francia és amerikai kon-

zul, továbbá Rockhill amerikai külügyi biztos határozottan csatlakozik azokhoz, a kik ellenzik, hogy Pekinget most kiürítsék.

London, szeptember 5. A Standardnak jelentik Washingtonból, hogy ott egész nyíltan fejozik ki azt a gyanút, hogy **Li-Hung-Csang egész Mandzsországot ajánlotta föl Oroszországnak** arra az esetre, ha kedvező békefeltételeket biztosít neki.

Washington, szeptember 4. A hadügyminiszterium Chaffee tábornoknak egy megcsonkítva érkezett táviratát közli, a mely szerint **Kínában tényleg beszüntették az ellenségeskedést.** Az összekötő vonalak mentén sehhol sem láttak kínai csapatokat. Kína körülbelül 50.000 főnyi rendes katonasággal rendelkezik. Chaffee Amerika részéről 5000 embert elegendőnek tart. A csapatok Kínában maradnak. A folyónak nincs elég vize, a vasut nem fog kiépülni a folyó befagyása előtt.

POLITIKAI HÍREK

Szél Kálmán itthon. Szél Kálmán miniszterelnök, akit tegnap délelőtt a király külön kihallgatáson fogadott s aki délben résztvett az Ő Felsége elnöklete alatt tartott közös miniszteri tanácskozásban, az este visszautazott Budapestre, hogy a magyar minisztertanácsban elnököljön.

A kormány és a közgazdasági kamarák. A közgazdasági kamarák felállításának eszméje minden oldalon foglalkoztatja az érdeklődőket. Még nem bizonyos, hogy a kormány csakugyan abban állapodik meg, hogy az érdekkörök közt felmerülő ellentétek kiegyesítségének eszközéül a közgazdasági kamarákat felállítja, de leginkább oly véle-

Ilon felbigyesztette kis ajkait s azután hirtelen beszélni kezdett:

— Határozott választ, lássa, nem adhatok. Szüleim beleegyezése nélkül ezt sem tehetem meg. Szeretem Bornaiékat s talán...

Kálmán meghajította magát s hirtelen az Ilon mentegetődsébe vágott:

— Köszönöm, majd megmondom.

Ilon ránézett az ifjura s mintha olvasott volna a szeméből, halvány érdekes arczáról, egyszerre csak merész kérdést intézett hozzá:

— Más valamit is akart mondani?

— Nem, nem, semmit.

— Szereti ugye Bornai Margitot?

— Lássa édes Ilon, ez mondhatnám, különösen hangzik.

— Viselkedése, érdeklődése, az a jó szívé szeretet, a melylyel eljár ügyekben, azt látszik bizonyítani.

— De csak látszik — ezölt hirtelen Kálmán. — Igaz, nem is bírnám tagadni, ahhoz nem az én szívem kellene, szeretem őket. Arról pedig, hogy engem valaki, akár Bornai Margit, akár más szeressen, régen lemondtam. Viszont szeretet nélkül pedig minék is törném magamat az ilyen gyöttrődés után.

Ilon szép, kék szeméit megpihentette az ifju elborult atezán. Leolvashatta róla,

hogy kivétel a modern világ ezernyi ifja közül. Ni es benne önhittség.

— Vegre is csak nem esküdtött ellene a boldogságnak?

— A boldogság kerül engemet. Minék is gyötörném magam elérhetetlennel... Szegény vagyok, itt kezdődik határozottságom tükre, azt, a mit két kezem keres, lelkem öli, izgatott robottal keresi meg. Olyan iró féle ember vagyok, aki küzd, fárad csak azért, hogy meglegyen a mindennapi kenyere.

Ilon tovább nézte az ifjut, látta elkomorult, majd kigyuladt arczát, hallgatta szép szavát s mint a ki egy feltalált eszményképen mereng el, ugy nézte hosszan, szótlanul.

— Az én boldogságomat drága Ilon, szívem a maga csodás világában — alkotta meg. Ugy, amint a költőlélek megteheti, alkottam magamnak egy képet; felruháztam a női szépség, a szeretetreméltóság minden varázssával. Ugy tűnik fel előttem, amilyen az életben egy nő sem lehet. A rut világ sűrű ködét ragyogó fénynyel tőri át, szemének sugara a szívemig éget, lábához, pezsgést önt az erekbe s a lázas hatásban képzeletemet egy csodás, tündéressebb világba vezet. — Ez a kép az én ideáлом, az enyém, senkié másé, akit szerethetek, rajongással imádhatok s a hit

nem foszthat meg tőlem soha, senki. Erről a képről írok, ha csodás női szépségről, ha a női jóság minden varázssáról írni akarok.

Ilona elmerengve, szótlanul nézett reá, aztán hirtelen lesütötte a szeméit...

— Lássa drága Ilon, ez az eszménykép az én menyasszonyom. Örök tisztaság fűzi a lelkemhez s varázsának minden szívet hódító hatalmát üdvvel, boldogsággal szivom magamba... Különben hagyjuk ezt... Lássa, ilyen idealizmussal kinevethető a világot... Bornai Margitéknak megviszem az üzenetet.

Kálmán felállott, udvariasan meghajította magát s aztán távozni akart. Már az ajtónál volt, mikor Ilon ismét megszólította:

— Az üzenetet? Hát nem feled el?

Kálmán visszafordult...

— Nem feledek el, ennyi az egész: Talán.

Ilon Kálmánhoz sietett.

— Óh nem talán, de biztosan, ha — Kálmán felvidult arczczal, reszkető ajkairól gyorsan elhangzó szavakkal kérdezte:

— Ha?

A mire Ilon lesütött szemekkel, reszkető, alig hallható hangon válaszolt:

— Ha maga lesz a — vőfélyem.

mények hallatszanak, melyek az ily kamarák felállítását helytelenítik. Hir szerint a kereskedelmi és iparkamarák titkárainak legközelebbi gyűlésén is szóba fog kerülni ez a kérdés.

A bur háboru.

— Távirati tudósítás. —

London, szeptember 5. A „Dail Mail“ jelenti Pretóriából, hogy a burck jelenleg három csapatra oszlottak. Egyik Lydenburgba ment az ottani eléségraktárak megvédésére, a másik Barbe tanba vonult a gyermekek és asszonyok oltalmazására, a harmadik pedig a vasutvonal mentén vonul vissza. Ez utóbbi csapatban vannak a bur előkelőségek, köztük Krüger, Steyn és Viljven. A bergendati ütközetben Krüger meg akarta adni magát, de ebben megakadályozta őt Steyn, a ki most a végső ellentállást kívánja. A burgherek közt általában az a vélemény, hogy a háboru csakhamar vége lesz. De Wett legutóbbi mozdulatainak csak az volt a czélja, hogy Steyn elnököt Krüger táborába vigye. Tévedés volna azt hinni, hogy ha Botha megadja magát, az ellenségeskedések teljesen megfognak szünni. De Wett most Oránzsbán toboroz embereket és kijelentette, hogy akkor sem fogna megadni magát, ha végleges béke köttetnék is.

Nagyvárad közvilágítása.

A mi kedves szomszédunk is nagy dolog előtt áll. Két év mulva lejár az angoltársulattal 30 évvel ezelőtt kötött szerződés s a városi tanács okulva más városok példáján, kimondotta, hogy az intézkedéseket már is sürgősen meg kell tenni, hogy el ne késsenek. Megbizták tehát a gazdasági tanácsnokot, hogy tanulmányozza ez ügyet és tegyen előterjesztést.

Dr. Komlóssy Józsefgazdasági tanácsnok és tb. főjegyző most készült el javaslatával s azt beterjesztette a tanácshoz határozathozatal végett. Nagyvárad szerződése sokkal rosszabb és komplikáltabb, — mint a melyet 1865-ben mi kötöttünk az augsburgival; mert ott a szerződés lejártá után a közvilágítást (utczák és középületek) kizárólagosan házikezelésbe veheti a város, míg a magánvilágítást a jelenlegi gyártulajdonos a város mellett szintén gyakorolhatja, a mi egyenlő azzal, hogy a várost arra szorítsa, hogy véle e téren ne konkurráljon. Daczára ennek, Komlóssy tanácsnok ugyanezt az eljárást javasolja követni, a mit Debreczen tett, t. i. pályázatot hirdessen a város tisztán gáz, tisztán villany és kombinálva mindkettőre s ha a pályázat eredménye nem lenne kedvező a városra és közönségére, vagy pedig az angoltársulat szerződési előnyeit a maga hasznára kiakarja aknázni, akkor vegye a város az egész közvilágítási intézményt a saját házi kezelésébe, mint Pozsony és

rázza le az idegen vállalat jármát vállairól egyszerre! — Szegény jó szomszéd város, nem tudod még te, hogy mi az a darázs-fészek!? De majd megösmersed, ha megkezded a közvilágítási ügyet komolyan tárgyalni, pláne ott Biharországban és Váradon, a hol annyi a nagy és kis ur, oly sokféle a befolyás és oly ellentétesek az érdekek!

VIDÉK.

Megszökött menyasszony. Egy viruló szép szegedi leány szökött ma meg Szegedről a vőlegénye elöl. A napokban lett volna az esküvője a szép B. Piroznak egy jóra való asztaloslegénnyel. A leánynak azonban nem volt kedvére való a legény és hallani sem akart az esküvőről. A szülők akarták, hogy megtörténjék a menyegző s fenyegetésekkel igyekeztek rábírni a leányt, hogy vőlegényét az oltár elé kövesse. A leány láthatólag már beleegyezett az esküvőbe, szülei legalább úgy hitték. Ma azonban nagy meglepetésre ébredtek a szülők, hiült helyét találták egyetlen leányuknak. Az eltűnt menyasszony pár sorban értesítette szüleit, hogy gyűlöli a vőlegényét s egy régi imádója, Szabó Dezső szegedi asztalossegéd karján ment a boldogságot keresni. A szülők ma fönnjártak Temesváry Géza dr. osztályjegyzőnél s elpanaszolták neki nagy keservöket. Azt hiszik, hogy leányuk kedvével Aradra vette az utját. A szegedi rendőrfőkapitányság táviratban kérte fel az aradi rendőrséget, hogy a szökésben levő menyasszonyt kísértesse vissza Szegedre.

Alapítványok Bősörményben. H. Bősörményben a nem rég elhunyt Cs. Kiss Sámuelné asszony 8200 koronát hagyományozott különféle egyházi és iskolai czélokra. Nagyobb összeget kapnak: a tervezett harmadik ref. újtemplom alapja, az ev. ref. gimnázium és az ev. ref. szegény iskolás gyermekek.

Csaló Hadházon. Tegnap egy veszedelmes csaló járt Hadházon, a ki biztosító ügynöknek adta ki magát, de ahol alkalom kínálkozott — lopott. Így tett a Veres Gáborné házában is, ahol csak egy kis cselédleány volt otthon. Mialatt a leány néhány perczre kiment, az állítólagos ügynök már zsebébe csusztatott három ezüst tárgyat. Későn vették észre az ezüstművek eltűnését, akkorára már a tolvajnak is nyoma veszett.

A szerelem vége.

— Híját tudósítónktól. —

Özv. Barna Györgyné másodszer ment férjhez a nálánál idősebb Szedlák Péter abdódi jómódu szőlős gazdához. A menyecske alighogy Szedlák házához került, csakhamar szemet vetett mostoha legényfiára, Szedlák Ambrusra, aki a legcsinosabb legény volt a faluban. Ellátta pénzzel úgy, hogy a legénynek nem kellett többé a munka, eldobta a kapát-kaszát és

folyton korcsmázott. Lassanként aztán egész elbódította Szedlák Ambrusnak a fejét a szeszes ital, meg a mostoha anyjának a nézése, ölelése. A fiu még az öreg Szedlákot is folyton sa nyargatja.

Ha nem adott neki pénzt az öreg, a garázda fiu nem egyszer tettlegességre is vetemedett: ütötte-verte az apját. Az idén aztán beköltözött a nyomor az öreg Szedlák házába is. Gyümölcs nem termett, nem tudtak miből pénzt csinálni s e miatt a korhely legénynek sem jutott a korcsmára. Pedig annak pénz kellett. E hó 2-án korcsmázni akart a legény, de hiába követelt, sem a mostohája, sem pedig az apja nem tudtak pénzt adni és e miatt heves jelenet játszódott le a családban. A fiu nagy káromkodva ment el este hazulról, az öreg pedig kiment az istállóba aludni.

Másnap reggel Szedlák Péternét meggyilkolva találták az ágyában. A láda fel volt feszítve s a szobában volt értékesebb tárgyak hiányoztak. A gyanu mindjárt a fiura esett, kit hosszas keresés után meg is találtak. A legény bevallotta, hogy ő gyilkolta meg a mostoháját, mert nem akart neki pénzt adni. A meggyilkolt mostoha füléből hiányzott a függő is; ezt is a gyilkos szakította ki füléből és még azon éjjel elajándékozta egy leánynak. A gyilkos legényt bekísérték a törvényszékhez.

SZÍNHÁZ.

Megfigyelés.

Hamletet adják. Épen a szellem jelenete következik. Mély csend van a nézőtérén. — Egyszerre csak a karzaton egy gyermekhang szállal meg:

— Édes papa, odalen tizenöt ember van, aki ép olyan kopasz, mint Kálmán bácsi.

A színész, aki a szellemet adta, nem értette, miért nevettek annyira, amikor a színen megjelent.

Nyilassi Matyi veszedelme. Nagy veszedelemben forgott ismét Nyilassi Mátyás az aradi szintársulat közkedveltségű komikus, a ki Debreczenben olyan sokan ismernek és szeretnek Nyilassi Matyi tudvalevőleg egy idő óta minden szerelmi bánatát a cigarettafüstjébe szokta beleoltni. S így felcsapott a szevedélyes cigarettázók táborába. A finom egyiptomi cigarettákban azonban nem igen bővelkedik, ha csak véletlenségből a galans természetű Leszkay Andor egy dobozzal meg nem prezentálja. De mint rendes dohányzó embernél, a gyűfás-skatulya birtokából soha sem szokott hiányozni, a mi két nap előtt a zsebében felrobbant. A tűz belekapott a kabátjaujjába s a jobbkarját összeégette, minek következtében Nyilassy néhány napig csak felkötött karral járhat ki az utcára.

Egy színházi bérlő, aki „C“ bérlésben családi páholyt bir, ezt a páholyt hajlandó elcserélni egy közép, vagy világos földszinti páholyért. Czim a kiadóhivatalban.

UJDONSÁGOK.

* **A közigazgatási tanfolyamot** ma d. e. 10 órakor nyitja meg ünnepelesen gróf *Degenfeld József* főispán a kereskedelmi akadémia disztermében. A tanfolyam igazgatósága a megnyitásra a városi tanácsot is meghívta, mely testületileg fog megjelenni — *Komlóssy Arthur* főjegyző — polgármester-helyettes vezetésével.

* **Zenés rekviem.** Hétfőn, szeptember 10 én lesz két éve, hogy gyilkos kéz oltotta ki nagy asszonyunk, Erzsébet királyné életét. Ez alkalomból zenés rekviem lesz a róm. kath. templomban. Az egyházi ének- és zenekar tagjai ma délután öt órakor gyűlnek össze, hogy próbájukat megtartsák.

* **Az új pénzügyigazgató helyettes.** Orosz László pénzügyigazgató helyére kinevezett *Eisenmann Oszkár* pénzügyigazgató-helyettes már elfoglalta hivatalát s megkezdte működését. Tegnap délután a közigazgatási bizottság előtt mutatkozott be, ahol kijelentette, hogy programja rövid. Lögöbbsz célja lesz, hogy a kincstár és az adófizető polgárság érdekeit összhangba hozza. Az új pénzügyigazgató-helyettest különben a bizottság tagjai sorra üdvözölték.

* **Előkelő házasság.** Dr. *Lukács György*, Békésvármegye ifju főispánja, Nagyvárad volt érdemduis polgármestere, későbbben belügyminiszteri államtitkár, néhai Lukács Györgynek szép tehetségű, derék fia, f. hó 11-én tartja esküvőjét *Perényi Madoly* bárónéval, néhai báró Perényi Péter volt országgyűlési képviselő leányával a család ősi fészkében, a szatmármegyei Nagy-Doboson. A fényes nászünnepeken a völgegy részéről Lukács László pénzügyminiszter tölti be a násznagyi tisztet s jelen lesznek Lukács Béla, a párisi kiállítás kormánybiztosa, Lukács Antal főrendiházi tag és Szilágyi Dezső (ez utóbbi unokatestvére) és családjának több tagja. A menyasszony násznagya báró Perényi Zsigmond volt főispán lesz és résztvesznek a kiterjedt rokonságon kívül hét vármegyének előkelőségei is.

* **Csolnak és szandolin verseny.** A szeptember 2 ára hirdetett diákverseny a jelentkezők csekély száma miatt szeptember 9-én délután 4 órára tüzetett ki. A versenyt megtartják, ha legalább hat jelentkező lesz, de a feltétel ezáltal is az, hogy csupán 16 éven aluli tanulók pályázhatnak. A csolnakázó tóban tartatni szokott nyilvános halászatot egyszer s mindenkorra beszüntették.

* **Iskolamegnyitás.** A népskolai évet megnyitó istentisztelet f. szeptember hó 7-én pénteken reggel 8 órakor fog megtartatni egyidejűleg a nagy és kistemplomban.

* **Vasárnapi kerékpárverseny.** A polgári kerékpárosegyesület szeptember 9-iki versenye rendkívül nagyszabásúnak ígérkezik. Budapestről már eddig is több hírneves versenyző nevezett. Így Bihari József, Vadas Hugó, Herczeg Béla, Lövy Arthur, azonfelül kilátásba helyezte bejövételét Wiegand Dezső, Papp Ferencz és még több elsőrangú versenyző.

* **Debreczen egészségügye.** Dr. Sárváry Gyula Debreczen város tisztifőorvosa városunk egészségügyi állapotáról a következő jelentést terjesztette a tegnapi tartott közigazgatási bizottsági ülés elé. A közegészségügyi viszonyok augusztus hónapban sokkal kedvezőbbek voltak, mint az ezt megelőző hónapban, amennyiben megbetegedések igen kevés számmal fordultak elő, a halálesetek száma pedig hetven esettel kevesebb volt. A megbetegedések leginkább az emésztő szervek hurutos bántalmaiból, különösen pedig a csecsemők bélhurutjából állottak. Héveny ragályos betegségek közül kanyaró, vörheny, ronc-soló toroklob és hasihagymáz esetek szórványosan észleltek. *Vörhenyben és ronc-soló toroklobban két-két, míg hasihagymázban egy haláleset fordult elő.*

* **A csapókerli menházhöz menházi óvónővé Farkas Rózát** választotta meg az iskolaszék. Ezt a választást a tegnapi tartott közigazgatási bizottsági ülés megerősítette.

* **Eljegyzés.** Dalmy Tibor, a debreczeni társadalmi élet egyik igen rokonszenves és kedvelt tagja, magy. kir. honvédfőhadnagy eljegyezte Békéssy Lászlónak, a gazdasági tanintézet volt tanárának szeretetreméltó, nagyműveltségű leányát, a debreczeni szép leányok egyik aranyos tagját: Bertát. Az eljegyzéshez a kiterjedt rokonság, baráti kör és a jó ismerősök nagyszabásának őszinte szerencse kívánatai fűződnek.

* **Magyar diákok Párisban.** A magyar tanulók e hónap 22-én indulnak el Párisba, a világkiállítás megtekintésére. A tanulmányutra számosan jelentkeztek s részt vesznek az utazásban a tanulókon kívül előkelő társadalmi állású egyének is. Az indulás Budapestről a nyugoti pályaudvarból szeptember 22-én d. u. 3 órakor történik s az utasok 25-én reggel érkeznek a francia fővárosba, honnét október hó 1-én utaznak vissza s 4-én érkeznek haza Svájcban át.

* **Két notorius zsebtolvaj.** Két notorius zsebtolvajt hajzol most a rendőrség, kik vásárról-vásárra járva fosztogatják a közönséget. Tegnap Kabán működtek s nem kevesebb, mint háromszáz forint és egy ezüst óra lett az eredmény. Kabáról már hazajöttek, mikor a jelentést ellenük megtették s most itt a városban indult meg ellenük a hajsza a kézrekerítés körül. Bogdán József és Sárkány Sándor a neve a keresett tolvajoknak, kik kitanult rafinériával hajtják végre

a tolvajlásukat. Rendesen csak ketten szoktak működni, de nagyobb biztonság okáért egy nőt is beleavatnak titkukba, kinek a lopott pénzt szokták átadni, hogy veszély esetében náluk pénzt ne találjanak. Mikor Kabára utaztak az állomásnál alku-doztak egy csinos kis leánnyal, hogy álljon be a bandába. Ezt a diszkurzust hallgatta ki egy harmadik személy, ki jelentést tett ellenük. Most keresik őket.

* **Beiratások a tanonciskolába.** A helybeli iparos tanonciskolába a beiratás és a tanítás e hó 6-án — csütörtökön este veendő kezdetét. Felhívtnak a tanoncztartó iparos urak, hogy tanulóikat a jelzett időtől kezdve egy a beiratkozás, mint a rendes tanítási órákra mulhatatlanul bocsássák el. — A beiratkozás céljából jelentkező tanulók e hó 6., 7., 8., 10. és 11-ik napjain esti 6 órától 8-ig a Csapó-utcai iparos tanoncz iskolánál (Barcsay ház) az igazgatói irodában, a múlt tanévben járt tanulók osztálytanítójuk előtt kötelesek jelentkezni. Debreczen, 1900. szeptember hó 5-én. Az igazgatóság.

* **Öngyilkos leány.** Tegnap délután a Macson lévő Kéki Sándor-féle tanyán egy Szabó Mária nevű debreczeni születésű 16 éves leány oltotta ki szerelmi bánat miatt fiatal életét. Szeretett, de szerelme nem talált viszonzásra s szive nem bírta el a fájdalmakat s öngyilkossá lett. Tettét régi szerkezetű elöltöltő fegyverrel hajtotta végre. A fegyvert maga töltötte meg s azután a földre támasztva felje hajolt. Egyik kezével a csövet fogta, a másik kezével pedig egy megtüzesített vassal a fegyvert elsütötte. Arczsal bukott a földre, a golyó jól talált, mert éppen szívére hatolt keresztül. A lövés zajára többen összfutottak, de segítségre már nem volt szükség. Egy tanyai embert beküldtek aztán Debreczenbe a rendőrségre, hogy az öngyilkosságról tegyen jelentést. Bárdocz András rendőrbiztos ment ki a város szekerekkel. A rendőrbiztos a leány ruhájában egy papírszeletet talált, melyet az öngyilkos irt. Ezen levélben bucsuzik el a világtól, mely számára nem termett boldogságot s gyenge szive nem bírta tovább a csalódás keserűségét viselni. A leány hulláját beszállították a debreczeni köz-kórházba.

* **Kedélyes tolvaj.** Egyik helybeli mé-száros nyitva felejtette a szobája ablakát, melyen át egy ügyes tolvaj behatolt s a mé-száros aranyóráját lánczostól együtt el-emelte. A humorra hajlandó tolvaj otthagya e helyett nadrágszíjját, melyet a károsult mé-száros bizonyára miat kedves emléket fog viselni.

* **Vizi tűzijáték.** A csolnakázó tavon vasáraap, szeptember 9-én újra „vizi tűzijáték“ lesz, amelyet ez alkalommal Juhász Gyula pirotechnikus rendez, aki Debreczenben ez alkalom-

mal akarja e téren ügyességét bemutatni. A tűzijáték programját érdekesen állították össze, ami a közönség érdeklődését előreláthatólag kifogja elégiteni. A program a következő: 1. Jelzésül 6 bomba üteg. 2. Uszó korszókö virágzóróval. 3. Brillant legyező 5 égővel. 4. Brillant álló nap 5 égővel. 5. Álló nap 5 égővel, virágzóróval. 6. Brillant pálma ág 11 égővel. 7. Uszó vizirózsa virágzóróval. 8. Szélmalom szárny 6 égővel. 9. Oszlop forgó 3 forgó nappal. 10. 20 darab vízi kigyó. 11. Uszó római gyertya. 12. Uszó sarka üteg. 13. Uszó csillag üteg. 14. Csillag, változó színjátékkal és színes égőkkel. 15. Plevna ostroma, rendkívül meglepő. 16. 60 drb. röppentyű. 17. Színes bengáli tüzek. A tűzijátékot reggelig tartó táncszívalom követi.

* **Rác Károly hangversenye.** Rác Károly, a kiváló népzeneész ma és holnap este teljes zenekarával hangverseny-estélyt rendez az Angol királynő éttermében. A kik ismerik Rác Károly művészijátékát bizonyára felhasználják a kedvező alkalmat, hogy az élvezetesnek ígérkező hangversenyt meghallgassák. A hangversenyt az étteremmel közvetlen összeköttetésben lévő ujonnan s fényesen berendezett kávéházból is élvezheti a közönség.

* **Államsegély a debreczeni görög katolikusoknak.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter leiratban arról értesítette a város közigazgatási bizottságát, hogy a debreczeni ujonnan szervezett görög katolikus hitfelek iskolájánál a tanítói fizetés kiegészítésére 750 korona évi államsegélyt engedélyez. Együttal felhívta a bizottságot, hogy a tanítói állomással egybekötött helyi járandóságokról szabályszerű járadalmi jegyzőkönyvet vegyen fel. A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén a miniszteri leirat értelmében határozott.

* **Ősz előtt.** Ugy látszik, hogy a hideg, borongós őszi napok elkövetkeztek. A felöltők, esernyők, a melyek ez idei nyáron szokatlanul sokat heverték előkerültek az ernyőtartókból és egyéb rugókból, sőt a hőmérséklet esténként annyira leszállott, hogy felsőkabát nélkül csak az megy az utcára, kinek nincsen. Egy szóval az idő határozottan őszi és ha továbbra is így marad, javíthatatlan vidéki tudósítónk csakhamar megörvendeztetnek bennünket az országuton megfagyott vándorlőlegényekről és a farkasok garázdálkodásairól szóló nem föltétlenül hiteles hírekkel.

* **Polgári iskola Debreczenben.** A debreczeni iparegyesület elhatározta, hogy a város hatóságánál szorgalmazni fogja egy polgári iskola felállítását. Az iparegyesület e mozgalmát különösen ama körülmény teszi szükségessé, hogy most már a debreczeni iparosok legalább hat osztályt végzett fiukat vehetnek fel tanoncokul.

* **A lencsház ügye.** A debreczeni lencsház ügye megoldásához áll közel. Az eddigi mozgalom eredményessége mellett szól már az a körülmény is, hogy a gyermekvédő egyesülettel kapcsolatos lencsház ügyében az alakuló közgyűlést rövidesen megtartják. A mozgalom élén álló főispán az alakuló közgyűlés napjára szeptember hó 23-át, helyéül a városháza nagytanácstermét, idejéül pedig a délelőtti fél tizenegy órát tűzte ki. Az alakuló közgyűlésre számos meghívót bocsátanak ki.

* **Debreczen házipénztárának s a házipénztár által kezelt alapoknak 1901. évre szóló költségelirányzata egybeállított s a f. 1900. év szeptember hó 4-ik napjától kezdődőleg 15 napra a város számvevői hivataloál közszemlére kitetett.** Erről a város adózó lakossága oly felhívással értesítetik, miszerint a költségvetés a jelzett helyen, a kitett határidőig a hivatalos órák alatt (d. e. 9-12-ig, d. u. 3-6-ig) megtekintheti s hogy arra — az 1886. XXI. t. cz. 17. §-a értelmében egyes adózók észrevételeket tehetnek s ezen észrevételeket a f. évi szeptember hó 27-ik napján tartandó rendes közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a városi Tanácshoz beadhatják. Kelt Debreczenben, 1900. évi augusztus hó 31-én. A városi tanács.

* **A kórházi betörő nyomában.** Az annak idején szenzációt keltő kórházi betörés elkövetője megugrott Debreczenből es a nyomozás során csak a betörő kedvese: Vágó Amália került a rendőrség elé. A hirhedt hajadon később Szeged felé vette az útját, de ott gyanúkok alapján elfogták s egy csomó részben Debreczenben elkövetett lopását derítették fel. A börtönbe került leány után Szegedre ment az ő kedvese is. Legalább ezt gyanítja az ottani rendőrség egy rejtélyes viselkedésű utasról, akit annak gyanítanak és akiről az ottani lapok a következőt írják: „Titokzatos utasa volt ma a Csabáról Szegedre érkező vonatnak. Egy harmincz-harminczkét év körüli férfi ült a vonaton, aki nyugtalan, izgatott magaviseletével magára vonta az egész vonatszemélyzet figyelmét. Az utas annál nyugtalanabb lett, minél közelebb ért a vonat Szegedhez. Közben sorra kérdezte a vonat személyzetét, nincs-e Szeged-Rókus állomás előtt valamely olyan órház vagy megállóhely, ahol lehetne háltni. Bendár Gergely vasuti kalauznak nagyon feltűnt a titokzatos utas s elhatározta, hogy Szegeden felhívja rá a rendőség figyelmét. Éjjel robogott be a vonat Szeged-Rókus pálya udvarra, de itt a rejtélyes utasnak már nyoma veszett. A kalauz rendőrökkel vizsgálta át a vonatot, de nem akadt nyomára az utasnak. Az illető Debreczenben váltott jeggyel jött Szegedre és ez teszi gyanússá a dolgot. A rendőrfőkapitány azt véli, hogy a

titokzatos idegen nem lehet más, mint a Szegeden elfogott hirhedt betörő: Vágó Amáliának a bűntársa. Éppen ezen oknál fogva erősen nyomoznak a titokzatos utas után, aki a vasuti kalauz leírása szerint: borotvált arcú, szőke, tömör bajuszu és kávészínű ruhát visel.“

* **A Kövesdy-árvák tanyaföldje.** Néhai Kövesdy János debreczeni polgár tudvalevőleg 1881-től kezdve mindegy évben 50 ev. ref. vallásu, fiu- és leányiskolás árva gyermeket ruházott fel télire. Az árvák halála után sem esnek el ettől a jótéteménytől. Az Elepen 320 hold földet hagyott örök alapítványul Kövesdy János árvák segélyezésére, oly módon, hogy az alapítványi birtok jövedelméből az első 10 évben ötven, a következő 10 évben száz, azután pedig már 150 gyermeket lássanak el ruhával és esetleg pénzzel is segítsenek. — A 320 hold föld kezelését végrendeletében a városi tanácsra bízta. E birtokot közelebb át is vette a városi tanács, úgy, hogy az idén már a tanács gondoskodik a Kövesdy-árvák téli ruhával való ellátásáról. A birtok átadásánál bilkei Kövesdy Imre, az alapító fia és örököse, Szilágyi Károly ügyvéd, végrendeleti végrehajtó, Vecsey Imre tb. főjegyző és Ábrahám László t. főügyész voltak jelen.

* **Közönség köréből.** Aki 1815 előtti időből debreczeni naptárt tud valahol, legyen szives a „Debreczeni Ujság“ szerkesztőségéhez bevenni, vagy azt ott bejelenteni. Sziveségéért előre is köszönetet mond *Egy naptárgyűjtő.*

TÁVIRATOK.

A szászok újabb merénylete.

Budapest, szeptember 5. A brassói zöld szászok ma újabb merényletet követtek el a magyar nyelv és a magyar állameszme ellen. Brassó város törvényhatósági bizottsága ugyanis mai ülésén határozatilag kimondotta, hogy Brassó várost ezentul hivatalosan is Kronstadtnak nevezik el s e határozatuk jóváhagyása végett felirnak a kormányhoz. A szászok ez alattomos merényletét az oláhok is támogatták. Remélhetőleg a kormány megadja a méltó választ a szászok szemtelenkedésére.

A román-bolgár konfliktus.

Bukarest, szeptember 5. Félhivatalosan jelentik, hogy a kormány elhatározta, hogy a Bulgáriával való konfliktust a hatalmak ítélete alá terjeszti.

Letépett nemzeti jelvények.

Budapest, szeptember 5. Az iglói gimnázium tanulói, kik tanáraik vezetése mellett most beutazták a magyar tengerpartot, furcsa vendéglátásban részesültek Czirkveniczában. Néhány diákot, kik feltűzték nem-

zeti színű jelvényeiket, a horvát suhancok megtámadták s jelvényeiket letépték. Az esetről táviratilag jelentést tettek a horvát bánnak, ki szigorú vizsgálatot rendelt el ez ügyben, melynek folyamán kitünt, hogy a támadók közül hárman horvát diákok, kiket aztán 16 órai szigorú elzárásra ítéltek, felbujtójuk pedig 8 napi börtönt kapott. — Czirkvenicza közgyűlése sajnálkozását fejezte ki a magyar tanulókat ért kellemetlen incidens felett.

Minisztertanács.

Budapest, szeptember 5. A hosszú nyári szünet után ma délután tartották a miniszterelnöki palotában az első minisztertanácsot Széll Kálmán elnöklése mellett. A tanácskozáson a fővárosban időző összes miniszterek részt vettek.

Veszett kutya a szini előadáson.

Budapest, szeptember 5. Különös szerencsétlenség hírére jelentik Nagy-Halmágyról. Az ottani oláh intelligencia műkedvelő előadást rendezett a napokban s előadás alatt valahogyan egy veszett kutya kotorkált be a terembe s a nézők közül öt embert megmárt. A közönség között természetesen óriási pánik tört ki s mindenki rémülten menekült a kijárat felé mindaddig, míg végre egy pár bátor ember a veszett kutyát botokkal agyon nem verte. A megmárt embereket azonnal felszállították a budapesti Pasteur-intézetbe.

A szultán jubileuma.

Budapest, szept. 6. Konstantinápolyból jelenti egy távirata: A szultán a fejedelmektől értékes ajándékokat kapott. Vilmos császár, a már felállított kuton kívül egy egész láda pompás aquarellrajzot, a csár egy jaspizba vésett remek órát küldött, melynek számaikat nagy gyémántok és rubinok jelzik, míg a tartó smaragdokkal van ékítve. Lubet elnök értékes gobelineket és Sévre vázakat ajándékozott a szultánnak.

Gyilkos nagybirtokos.

Lemberg, szeptember 5. A Jarovo mellett fekvő Vaharovban tegnap a dúsgazdag földbirtokos Cziprianowski meggyilkolta saját testvérét és sógoróját. A tett oka örökösödési ügyből származó perpatvar volt.

Girsik János meghalt.

Budapest, szeptember 5. Kolozsvárról táviratozzák, hogy Girsik János nyugalm. miniszteri osztálytanácsos, erdőigazgató, ma reggel 8 órakor meghalt 83 éves korában. A megboldult 52 évig szolgált az állami erdészetet, mint az erdélyi részek erdőigazgatója és az erdők ápolása, szakszerű kihasználása, jövedelmezővé tétele körül rendkívül szép eredményeket ért el. A magzatosság előmozdításán kiváló sikerrel munkálkodott úgy Máramarosban, mint Szatmár-vármegyében. 1876-tól egészen nyugdíjazá-

sáig az erdélyi részekben volt alkalmazva. A szabadságharcot mint nemzetőr küzdötte végig. Máramarosban a határszéli oroszokból szerzett nemzetőrséget. A társaséletben is tevékeny szerepet játszott. Nagybányán lövészegyletet, Kolozsvárt társaskört alakított, elnöke volt a Kolozsvári körnek, a jelenlegi nemzeti kaszinónak, igazgatója és tagja a város építő-egyletének. Több évi fáradással berendezte és széppé tette az Embe-téren lévő parkot. Minden körben általános tiszteletnek örvendett. Rudolf trónörökös görgényi vadászatain, mint az államerdők igazgatója mindig résztvett. Görgényben, a Rákóczy hegyen Stefánia trónörökös számára pavillont, Alsó-Fancsalban pedig pisztráng tenyészdét létesített. A fővárosban is nagyszámu és előkelő rokonság gyászolja. Temetése pénteken lesz.

Budapesti tőzsde.

Szept. 5. Buza októberre 7.59. Buza áprilisre 8.00. Rozs októberre 7.01. Zab októberre 5.27. Tengeri szept. 6.18.

VEGYES.

Löjjék le! A szerb király, mint ismeretes, rendeletben utasította a rendőrséget, hogy ha valaki titokban vagy erővel át akarja lépni Szerbia határát, a prefektusok és más rendőri közegek saját belátásuk szerint katonai segítséget vehetnek igénybe. Most Szerbiából érkező magánlevelek azt a pikáns hírt hozzák, hogy ez a rendelet voltaképpen csak szende leplezője egy másik rendeletnek, melyben kevesebb teketóriával egyszerűen azt mondta a király a rendőreinek:

— Ha felséges apám, az exkirály, akár titokban, akár erőszakkal az országba akar hatolni — löjjétek le!

Milliomosok parasztblaja. Newport amerikai fürdőhelyet a dollárkirályok és dollárkirálynők nyaralóhelyét, fényes ünnepélyvel ejtette izgalomba Mrs. Stuyvesant Fisch. Parasztblajt adott, amelyen 1200 vendég parasztlajmezben jelent meg. Mindegyik vendég díszhintón volt köteles megjelenni, még pedig egy élő — háziállat kíséretében. A felvonulás egy órán át tartott és láthatók voltak a petroleum-, só-, és sertésfejedelmek, amint Fish lábaihoz rakták a kacsákat, tyukokat, libákat, birkákat. — Whitehouse Norman ur enivaló malacot hozott. Legnagyobb sikere annak a gentlemannek volt, akinek a hintáján — a gazdával szemben — egy csacsi ült.

Agyonlőtte a — kutyája. Sajátságos vadászszerencsétlenség áldozata lett tegnap Reidl József innsbrucki kereskedő. Reggel egy vadásztársasággal Thaurba ment. A részére megjelölt helyen le akarta venni válláról tarisznyáját. A kutya e fölötti örömeiben fölgrált rá. A kutyát el akarta magától tavolítani s eközben a puskacsövet vigyázatlanul a saját fejének irányította. A kutya ugrásközben megérintette a fölig föl húzott kakast, ez lecsapódott s a puska eldurant. A golyó a szerencsétlen vadász jobb halántékába furdott s rögtön megölte.

Kinos meglepetés. Vacquiéres francia falucskában kellemetlen meglepetés ért egy jegyespárt. A házasságkötéshez szükséges minden törvényes formalitáson tullestek már, a menyegzői lakoma is el volt készítve s meghatározták a házasságkötés napját és óráját. A legrózsásabb hangulatban lépett a vőlegény és menyasszony a maire elé, a ki ekkor egész nyugodtan kijelentette, hogy most nem lehet a házasságot megkötni, mert az a nagy könyv, melybe az új párokat bejegyzik, megtelt. A szerelmeseknek tehát várniok kellett, míg a megrendelt új könyv megérkezett.

Embertelen anya.

— Saját tudósítónktól. —

Különös eset foglalkoztatja most a szabadkai törvényszéket. Egy lelketlen anyáról van szó, aki nyugodtan nézre végig leánya kislődását és haláltusáját, anélkül, hogy segítséget nyújtott volna neki. Vujkovic Lámics Lajos vasutteleki földműves — mint nekünk írják — a farsangban lépett házasságra a feleségével. A házastársak eleinte jól éltek együtt, később azonban elhidegültek egymástól állandó lett köztük a civódás.

Az asszony sem tudott ezzel az életmóddal kibékülni. Ott hagyta az urát és elköltözött az anyjához. Ott azonban még rosszabb sors várt rá. Anyja nem akarta megtűrni otthon s folyton zaklatta, hogy menjen vissza a férjéhez, a férj pedig ütötte-verte a szegény asszonyt. E napokban is félholtra verve menekült a szegény asszony a szülei házhoz, hol édes anyja szidalmakkal fogadta. Az asszony elkeseredésében 5 csomag gyufát oldott fel vízben s azt megitta.

Daczára annak, hogy az asszony óráról-órára rosszabbul lett s közben segítségért is könyörgött, anyja rá se hederített, hanem hagyta kislődni s orvosért csak akkor küldött, amikor már meghalt. Az előhívott orvos jelentést tett az esetről s mivel az elhalt testvére bevallotta, hogy az édes anyja hanyagsága és rosszlelkűsége idézte elő a halált, a vizsgálóbíró a kőszivü anyát letartóztatta és bebisérte a törvényszékhez.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Virágok megőrzése. Egy francia kertészeti lap egyszerű módot tanácsol a levágott virágok megőrzésére. A frissen szedett virágokrótát hideg vízzel kell leöntözni, aztán szappanos vízbe kell állítani. Minden harmadik napon friss szappanos vizet kell önteni a pohárba s minden reggel tiszta vízben megfürösztetni a virágot. Így néha egy hónapig is frissen marad a virág.

Szalmát fehéríteni. A szalmát megnedvesítve, lyukakkal ellátott ládába tesszük, mely alatt ként gyújtunk, ez utat nem találván, a ládába száll s a szalmát megfehéríti.

Tartós máz. Sós vízben oltott meszet tejjel kellőleg meghígítunk. Tartós és tűzmentes mázt nyerünk, amely különösen kerítésekre nagyon jó.

HÁZTARTÁS.

Edények erős szagát elvenni. Fekete mustármagot összetörve tesszük az edénybe, egy itczére egy kanál magot számítva s ezt hagyjuk benne állani. A kéz is mosható egy kis liszttel s bármely szag elmúlik.

A tűz felélesztése. Pompásan fel lehet a pislogó tüzet és az elalvó szénparaszt éleszteni, ha egy kis gyantát belevetünk, azért minden háziasszonynak kellene otthon készletben tartani ez ocsó szerből. Ha egy diónagyságu darabkát dobunk a hamvadó tűzbe, pár perc alatt lobogva csap fel a láng, melyet az olvadó gyanta még jobban éleszt.

MULATTATÓ.

Merészség.

Bankár: Leányom közölte velem, hogy én elég merész volt és megkérte a kezét. Mit felel erre?

Kérő: Hát azt, hogy a kedves leánya elég merész volt arra, hogy elfogadja a házassági ajánlatomat.

A jó barátné.

Alicze: Pista azt mondta, hogy én érdekes és szép vagyok!

Maud: És te rábiznád az életed egy oly férfira, ki már udvarlása elején meg akar tévesztetni téged?

A kövérség elleni kúra.

— Miért bontottad föl eljegyzésedet a szegény Hotchkins Vilmostal?

— Megmondom, de ne add tovább. Nagyon elhízott. Majd ha a bankórástól megfogyott egy kicsé, újra elfogadom véglegényemnek.

OSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Írta: Than Gyula.

(Folytatás.)

Vidám, lelkes hangulat uralta az egész társaságot. Bártai Elemért hősiességéért, bátorságáért s azért a nemes iadulatáért s jóakarataért, amelylyel Rimay Andor iránt

viseltetett, valósággal ünnepezték a jó lehet a társaságnak korán kellett utra indulnia, mégis késő éjjelig fenn voltak s nagy gyönyörűséggel tárgyalták az eredményt.

Ejfeleken túl járt az idő, mikor nyugalonra tértek s már reggel négy órakor valamennyien talpon voltak. Az utat délig megtették s a baricai községháznál fogyasztották el az ebédjüket, amit magukkal hoztak s ami hidegsültekből állott.

Ebéd után az volt az első teendőjük, hogy a bírót értesítsék. Megízték neki, hogy egy egész uri társaság kíván vele rendkívül fontos és sürgős ügyben beszélni.

A bíró ambícióval töltötte be tisztességét és az értesítés után nyomban sietett a községházához. Azt sem tudta mit szóljon mikor a sok szép uri leányt, asszonyt és urat egy csomóban meglátta. Meglepetése azonban akkor érte el tetőpontját, s mikor a társaság köréből előbe lépett Bártai Elemér. Ugyanaz s férfi, a kit pár nap előtt maradásra akart bírni; ugyanaz a férfi, a kit féltett, hogy a várrom falai között pusztul el.

— Ugy-e bíró uram! — kiáltotta feléje Bártai — nagyot néz? Nem akar hiány a szemének? Hogy is hiány, mikor olyan lelkiismeretesen intett, hogy valahogy át ne lépjem a várromot. Nos, lássa, nekem volt igazam. Megmondtam, hogy rövidesen vizsgálójuk egymást és íme a szavamat beváltottam, itt vagyok!

— Igaz! Igaz! — dadogta a bíró mialatt a társaság tagjai titkos örömmel nézték, hogy sápadozik a szegény ember.

— Azt, amit megmondtam, hogy nem hiszek a népmondában, nem hiszek a babonás regékben, a rom tündérében. Megígértem, hogy felkutattam a romot, nyilvánosságra hozom a várrom titkát, az igazságot s a környék lakóinak lelkét megmentem egy kínos lidércnyomástól. Mindezeket beváltani, íme eljöttem. Tanul hozom ezt az egész díszes társaságot. A célom az, hogy szivességüket megháláljam. Felfedezem maguk előtt, kik élnek vissza babonás hiedelmükkel, kik bitorolják jogtalanul a várromot s kik terebtenek tőkét a maguk felelméből! Jó szivességüket meghálálom. Visszaadom nyugalmaikat, az ősi várromot és boldogságukat.

(Folyt. köv.)

Most érkezett

Oriási választék férfi és női cipőkben egy frittól kezdve

legújabb divatu

gallérok 10 kr. Férfi ingek 75 kron tul. Férfi posztó és szalma

kalapok

50 krtól kezdve, több mint 1000 drb valódi halcsontos rövid Miederek 60 krtól feljebb, napernyők. Női ingek és Blouzok, harisnyák, labravalók, Sveiter és turista ingek minden elfogadható áron.

Székely Jenő és társánál.

Főtér, Hungária kávéház mellett. Vasutasok és vagongyáriaknak 10% engedmény.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételnek a kladóhivatalban, főtér Bledermann-p

Versenytárgyalási hirdetmény.

Vb. Balogh Gyula csódtömegéhez leltározott s a csódleltár 1—690 tétele alatt foglalt és 3483 kor. 40 fillérre becsült fűszerárú és bolti felszerelések, a melyekbe nincsenek beszámítva a már kiárusított 856 kor. becsértékű árú, a csódválasztmány határozata folytán zárt ajánlati versenytárgyalás útján ezennel eladatnak — még pedig akként, hogy a leltár 481 és 482 tétele alatti bolti felszerelések és a Wehrheim szekrényre külön-külön is adható be ajánlat.

Felhívatnak ennél fogva a venni szándékozók, hogy ajánlataikat zárt levélben, a becsérték 10%-ának letétele mellett Dr. Kun Mihály ügyvéd, tömeggondnokhoz (Debreczen, Piacz utca 79. sz.) — az a kínál a leltár és közbenjöttével árú is megtekinthetők, — legkésőbb f. évi szept. hó 16-ának d. u. 5 órájáig adják be.

A választmány a beadott ajánlatok felett f. évi szept. hó 17-én d. u. 4 órakor legjobb belátása szerint határoz és esetleg az összes ajánlatokat mellőzi.

A csódtömeg az árú mennyiségéért és minőségéért nem szavatol.

Azon ajánlattevő, a ki a bolti felszerelést megveszi, jogosítva lesz a boltot, raktárt és pénzét f. év nov. 1-ig bérfizetés nélkül használni.

Csódtömeggondnok.

Figyelmeztetés.

Abbeli törekvésünk, hogy az egész monarchiában legjobbnak elismert hazai portland-cementünket

a kisebb fogyasztó számára is könnyen hozzáférhetővé tegyük a nélkül, hogy szükségleteinek fedezése céljából közvetlenül a központhoz legyen kénytelen fordulni, arra indított bennünket, hogy

Debreczenben, Hatvan-utca 5. szám alatt Lukács Vilmos

cégnél gyártmányunkból állandó raktárt irtunk.

Főöslegesen tartjuk ugyan, hogy a portland-cementünk kiváló előnyeit külön kiemeljük, de hogy a t. közönség meggyőződést szerezhesen arról, hogy a lédeczi portland-cementünk a magyar mérnök-és építész-egylet által előírt szabványoknál 40%-al erősebb — miáltal a keverési arány előnyösebb és ennél fogva végeredményében ártekintetben szintén felveheti a versenyt a látszólagosan olcsóbb román-cementtel is — Magyarország nagyobb városaiban mintaraktárakat létesítettük, a hol a portland-cementünk bármily kis mértékben is beszerezhető.

Gyártmányunk minden más cementen felül álló kitűnő minősége biztosítékot nyújt aziránt, hogy a n. ó. közönség igényei minden tekintetben teljes kielégítést nyernek.

Lédeczi Schenk Adolf lédeczi-portland-cement-gyára és mészegető művei.

Apró hirdetések.

Dija: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban,
Fötér, Biedermann-palota.

Allást keresők

és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

és
bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „Debreczeni Ujság”

APRÓ HIRDETSÉEK rovatában.

Haszon bérlet mikes-péresi határban 120 (1200 öf) hold tagbirtok, tanyai épületekkel ellátva a bagosi lerakódó vasuti állomáshoz 10 percre nyire 1901. évi augusztus hó 1-től több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni: Varga-utca 7-ik szám, a háztulajdonosnál.

Szabadalmazott cseplődob és dobkosár kiviteléhez és gyártásához szakértő társat keresek Dunatétlen p. Solt Kardos Ferencz uradalmi gépész.

Ajánlom gyorsan száradó kenecében tört saját törésű festőkeimet Deutsch Lajos.

Kerti bor nagyobb mennyiségű homok talajról, faj szőlőből, eladó. Értekezhetni: Hunyady-utca 9. sz. a.

Napszabó ügyes Neumann M. férfi ruha divat üzletében azonnal állandó alkalmazást nyerhet.

Uri lakás Ipar bank palota II. emeletén, egy öt szobás és fürdőszobás lakás minden órában kiadó. Értekezhetni: az Ipar és kereskedelmi banknál.

Neubauer János Stenczinger ház Bika szállodába szemben, ajánlja új javított ruganyos aczél sodrony ágybetéteit s a meglazultakat át alakítja.

Ujdonság velenői ruhakelmékben nagy választék, igen jutányosan csezerezhetők Márton Gyula női és férfi divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Iskolás leányok számára mindennemű kézimunka legjutányosabban kapható. Füstös testvéreknél Piacz u. 12.

Friss sertés hús zsirnak való óe háj naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Pataki Zseni kávécsarnokában Uj bérház épület, pontos kiszolgálás, naponta friss sütemény.

Czimfestő tanulónak egy jó bizonyítványokkal ellátott 6 elemi osztályt végzett fiu felvétetik Zelinger Ede czimfestőnél Piacz utca 55. szám.

Tajték por a legjobb zsir pecsét tisztító szer kapható Schvartz Dánielnél Bika szálloda alatt.

Eladó mész kemencze Biharmegye Birtyin községben a nagyvárad-kolozsvári vasut Rév állomásától csak pár pereznyi távolságban fekvő telekkönyvileg 600 öf területűnek kitüntetett föld a rajtalévő nagyobb szabású mészégető kemenczével együtt kedvező feltételek mellett eladó. Ajánlatok az alantírt tulajdonoshoz intézendők. Takarék és Hitelintézet részvénytársaság. Debreczen.

Tanulónak egy jó családból való fiu felvétetik Erdei József — épület mű lakatosnál Szent Anna-utca 10.

Épület

mű lakatos és mű kovács.

Erdei József

Debreczen, Szent Anna utca 10. szám.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Szent Anna-utca 10. sz. a.

diszmű-lakatos és diszműkovács

műhelyt rendeztem be.

Külföldön tett hosszabb tapasztalataim folytán a legkényesebb munkákat is szakszereiben készítem. Legutóbb Berlinben működtem s az ottani diszmű lakatoság és diszmű kovácsolást teljesen elsajátítottam.

Elvállalok a szakmához tartozó munkákat a leggyorsabb munkáig, épület-lakatos munkákat bárminő kivitelben, takarék tüzhelyek készítését, diszmű lakatos munkákat rajz után stilszerűen, épületeknél előforduló s más kisebb-nagyobb javításokat, melyek szakszereiben és jutányos árban eszközöltemek.

Kérve a n. é. közönség b. pártfogását tisztelettel

Erdei József

épület mű lakatos és mű kovács.

Arverés.

A Tóth Kálmán esődtömegéhez tartozó kályhagyári misták, formák, majolika készítéshez szükséges kellékek, anyagok, u, m, : gypsz s kő korsóban 40 liter marólug stb., összesen 5215 frt 80 krban felvett leltári becsőrtékben, a csődválasztmányának 1900. aug. 28-án kelt határozata értelmében — 1900 szeptember hó 20-án d. u. 3 órakor Debreczenben a volt kályhagyár raktárában, a (boldogfalvai kertben, a pályaudvar háta megett) kezdetét veendő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bármily árban eladni fognak.

Debreczen, 1900, szept. 4-én.

Töm-ggondnok.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, Piacz-utca 57.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett

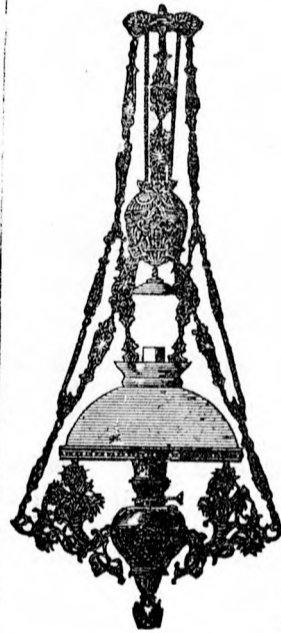
Ditmár, Brunnar és hazai gyártmányu asztali és függő

lámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló, Csoda-, nap- és villám-égőkkel. Ugyiszintén porcellán s angol fayenge étkező-, tea-, kávé-, mosó- és mosó, valamint mindennemű asztali, cognac- és liqueurös üveg-készleteket, majolika, bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontos és gyorsan teljesítenek.

Arjegyzékkel kívánatra bérmer s. ávo

Gazdák, államférfiak

megegyeznek abban, hogy Magyarországon az állattenyésztés hanyatlott. Ennek oka kétségtelenül az utóbbi időben elharapódzott állatbetegségekből keresendő, a melyek ellen a gazdák eddig úgy szólván nem tudtak védekezni. E tekintetben

kiszámíthatatlan jelentősége

van Somogyi Géza találmányának, az állatok emésztését elősegítő pornak mely fokozza az állatok ellenálló képességét **mindenféle betegségek** ellen és elősegíti a hizást.

Somogyi-féle állat-táppor A 13,652 számú szabadalmazott D. 46. sz. Iparengedélyvel ellátott Somogyi Géza-féle állatok emésztését elősegítő por 56,086 és 36,775 számú törvényes védjeggyel bír és a hivatalos vegyelmezésen kívül elsőrendű gazdaságok, állatorvosok, gazdasági iskolák, egész község által kipróbálva van, akik írják, hogy nemcsak sertések-nél, de mindenféle állatnál feltűnő bámulatos hatásu, szóval teljesen biztos hatásu por, kétszáz ezer ember használja, elismeri és dicséri a por csodás hatását, étvágy emésztés, hizási szerül is kifejti magát a por használása. Minden háznál nélkülözhetetlen. Elismerő levelek vannak még huszár és tüzér ezredektől is, kik a lovakuál is óriási eredménnyel alkalmazták, — egy csomag 18 kr. 1/4 k-lós doboz 45 kr. 1/4 kilós doboz 90 kr.

Kapható:

Geréby Fülöp Utóda fűszerkereskedésében, a hol az elismerő levelek megtekinthetők.

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.